

ВСТУП

До складу психологічної служби ДНЗ «Іркліівський професійний аграрний ліцей» входить практичний психолог Ведмеденко Василина Василівна та соціальний педагог Лиля Василь Олександрович.

Психологічна служба закладу забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку здобувачів освіти, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і виховних завдань закладів освіти.

Річний план роботи практичного психолога складений на основі:

- Лист МОН від 08.08.2024 №21/ 08-1233 Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2024/2025 навчальному році»;
- Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: практичний посібник / за заг. ред. В. Г. Панка. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ 2024;
- Лист МОН Про методичні рекомендації щодо соціалізації та інтеграції дітей внутрішньо переміщених осіб у громаді від 22.07.2024 № 1/13007-24;
- Лист МОН “Про методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: надання індивідуальної підтримки учням з ООП під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації» від 03.08.2023 № 1/11479-29;
- Лист МОН від 18.04.2023 № 4/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу (День боротьби з цькуванням)»;
- Розпорядження КМУ від 02.06.2023 № 496-р «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року»;
- Лист МОН від 15.11.2022 № 4/3297-22 «Щодо міжнародної акції «16 днів проти насильства»»;

- Лист МОН від 22.06.2022 № 1/6885-22 «Щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному зі збройною агресією російської федерації на території України»;
- Лист МОН від 14.06.2022 № 1/6355-22 «Про Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв'язку з війною в Україні та гуманітарною кризою»;
- Лист МОН від 13.05.2022 № 1/5119-22 «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні»;
- Закон України від 16.11.2022 № 2759-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню)»;
- Розпорядження КМУ № 1163-р від 20.12.2022 року «Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації»;
- Лист МОН від 25.03.2022 № 1/3663-22 «Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії»;
- Лист МОН № 1/3737-22 від 29.03.2022 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист МОН від 12.04.2022 № 1/4068-22 «Щодо недопущення участі неповнолітніх у наданні інформації ворогу про військові позиції Збройних сил України»;
- Лист МОН від 04.04.2022 № 1/3872-22 «Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій»;
- Лист ІМЗО від 04.04.2022 № 22.1/10-434 «Кращі практики психолого-педагогічного супроводу та підтримки учасників освітнього процесу в умовах воєнних дій і збройних конфліктів»;
- Лист МОН від 30.05.2022 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
- ст. 21, 22 Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» 1999 р;

- Лист МОН Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти» від 30.11.2020 № 6\1427-20;
- Наказ МОН від 22.05.2018 № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»;
- Наказ МОН Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти від 28.12.2019 № 1646;
- Наказ МОН від від 06.08.2018 р. № 609 Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти;
- Етичний кодекс психолога від 18.12.1990;
- Наказ МОН від 03.05.99. № 127 Про дозвіл батьків;
- Лист МОН від 27.08.2000 № 1/9 – 352 Про ведення документації і звітності психологічної служби;
- Наказ МОН від 19.10.01. № 691 Про затвердження Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів;
- Наказ МОН від 20.04.01. № 330 Про затвердження Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах;
- Наказ МОН від 15.06.2004 р. № 1/9-324 Про внесення змін і доповнень до нормативної чисельності практичних психологів та соціальних педагогів навчальних закладів;
- Лист МОН від 14.02.05. № 1/9 – 64 Про тривалість робочого тижня практичних психологів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів;
- Наказ МОН від 08.12.05 № 1/9 – 701 Про освітній кваліфікаційний рівень практичних психологів і соціальних педагогів навчальних закладів;
- Лист МОН Від 30.10. 2018р. № 1/9-656 «Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству відносно дітей»;

- Лист МОН Від 29.12.2018р. № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашнього насильству та булінгу»;
- Конвенції ООН «Про права дитини»;
- Загальної декларації прав людини.

I. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

У 2024-2025 н.р. практичний психолог Іркліївського ліцею працювала за такими напрямками:

1. профілактика та виявлення булінгу/кібербулінгу/мобінгу, профілактика суїцидальної поведінки, профілактика правопорушень, вживання наркотичних та психотропних речовин серед неповнолітніх;
2. підтримка та інтеграції ВПО;
3. подолання дитячої безпритульності та бездоглядності;
4. психолого-педагогічний супровід дітей з ООП;
5. запобігання та протидія домашнього насильства.

Психологічні та соціальні наслідки збройного конфлікту для кожної людини можуть бути гострими в короткостроковій перспективі та підривати психічне здоров'я в довгостроковій перспективі. Існує висока ймовірність того, що такі прояви стануть хронічними і потребуватимуть довготривалих втручань та підтримки. Тому, одним із головних завдань психологічної служби у 2024-2025 н.р. була психологічна підтримка всіх учасників НВП для зменшення стресу та пов'язаних з ним проявів.

Були проведені заходи до акції «16 днів проти насильства». Потягом тижня проводили розвивально-профілактичні заняття, розмішувалися матеріали на сайті закладу та на сторінці у Facebook.

Психологічна служба працювала за напрямками: психодіагностика; психологічне консультування; психологічна підтримка; психопрофілактика; психокорекція; індивідуальна, групова та просвітницька робота з здобувачі освітнєвським та педагогічним колективами, батьками. Протягом року

здійснювався психологічний супровід навчально-виховного процесу. Не всі поставлені завдання були виконані повною мірою. Як показали реалії життя, у навчально-виховний процес потрібно вводити більше сучасних технологій, до якісно нового рівня підвищити навчально-пізнавальну активність здобувачів освіти, більше використовувати можливості соціальних мереж.

Налагоджено співпрацю зі службою дітей та сім'ї, центром соціальних служб. Зі здобувачами освіти, схильними до девіантної та адиктивної поведінки проводилась індивідуальна робота. Результативність адаптації здобувачів освіти в колективі та професії в основному не викликає занепокоєння. Дослідження показали, що на вибір професії найбільше впливає приклад друзів та поради родичів. Основна частина здобувачів освіти задоволені обраною професією та якістю навчання у ліцеї.

Було оновлено банк даних про дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, а також банк даних про здобувачів освіти, яких відносять до «групи ризику».

Потребує вдосконалення система роботи з формування у здобувачів освіти почуття обов'язку та відповідальності, уміння врегульовувати конфлікти мирним шляхом, виховання таких якостей особистості як ведення здорового способу життя, терпимість та повага до інших, уміння завоювати авторитет серед оточуючих, готовність допомагати людям, безкорисливість, небайдужість. Вимагають корекції ціннісні орієнтації здобувачів освіти.

Продовжується робота педагогічного колективу з переходу із суб'єкт-об'єктних стосунків учасників освітнього процесу до суб'єкт-суб'єктних. При цьому виявився достатній рівень конструктивних аспектів педагогічної діяльності. Але у спілкуванні деяких педагогів зі здобувачами освіти ще мають місце такі деструктивні прояви якостей особистості як прискіпливість, нестриманість, дратівливість, що створює напругу на уроці та заважає встановленню довірливих стосунків. Це, у свою чергу, істотно впливає на

загальний показник результативності навчально-пізнавальної діяльності, не спонукає особистість до розвитку.

Проаналізувавши звернення до працівників психологічної служби, можна зробити висновки про актуальність питання вікових та індивідуальних особливостей розвитку здобувачі освіти, самооцінки, стосунків з батьками та однолітками, самовдосконалення, готовності до подолання складних життєвих ситуацій.

Серед здобувачів освіти проводилися дослідження мотивів вибору професії та навчального закладу; особливостей характеру та акцентуацій особистості; міжособистісних стосунків; соціалізації та адаптації в колективі і професії; рівня задоволеності обраною професією та якістю навчання у ліцеї; структури компонентів мотиваційної сфери; рівня захищеності прав здобувачів освіти у ліцеї; проявів насильства; рейтингу навчального закладу.

Багато уваги приділялося просвітницькій та профілактичній роботі серед всіх учасників освітнього процесу, зокрема з протидії булінгу. Результати дослідження були обговорені на засіданні педагогічної ради.

Міжособистісні стосунки у групах вказують на те, що здобувачі освіти не завжди готові сприймати людину як найвищу цінність, на вербальну та фізичну агресію, схильність до вживання алкоголю і куріння, що зумовлено соціальними умовами та низьким рівнем педагогічних знань батьків, недостатній увазі з їх боку, а інколи й грубою поведінкою.

Міжособистісні стосунки в групах на 1- ому році навчання умотивовані пошуком свого місця в соціальній ніші. У групах, які складаються лише з хлопців, спостерігається низький рівень згуртованості. У змішаних групах рівень згуртованості значно вищий.

Інтелектуальний розвиток здобувачів освіти різних груп неоднорідний, що вказує на недостатній рівень засвоєння базових знань у школі та особистісний розвиток.

Проводились консультації у телефонному режимі для педагогів та здобувачів освіти. Рекомендації та матеріали психологічного змісту розміщувались на сайті навчального закладу та у групах в Facebook та Viber.

II. ЦІЛЕПОКЛАДАЮЧА ЧАСТИНА

Методична тема практичного психолога психологічної служби закладу:
«Забезпечення психологічного супроводу здобувачів освіти під час військового стану».

Пріоритетні напрями роботи та завдання на 2025-2026 навчальний рік:

- здійснювати психологічну підтримку здобувачів освіти з числа внутрішньо переміщених осіб та тих, хто виїхав за кордон;
- посилити профілактичні заходи у закладах освіти щодо неприпустимості вживання алкоголю та психоактивних, наркотичних речовин підлітками;
- посилити профілактичну роботу з подолання правопорушень, злочинності, ігроманії серед неповнолітніх;
- забезпечити захист прав і свобод дітей, сприяти створенню безпечного середовища (запобігання насильству в закладі освіти, домашньому насильству, торгівлі людьми тощо);
- проводити просвітницько-профілактичні заходи щодо підвищення рівня знань учасників освітнього процесу з питань статевого виховання, ВІЛ/СНІДУ, запобігання суїцидальним проявам і нахилам серед учасників освітнього процесу тощо;
- надавати фахову допомогу педагогам у оволодінні практичними навичками щодо надання здобувачам освіти допомоги в умовах війни; відновленню емоційної стабільності в стресовій ситуації, розвитку психологічної стійкості учасників освітнього процесу, надолуження освітніх втрат;
- проводити соціально-педагогічну і психологічну просвітницьку діяльність, інформувати усіх учасників освітнього процесу з питань збереження їхнього соціального благополуччя та психічного здоров'я;
- проводити роботу з ознайомлення педагогів з технологіями надання першої психологічно допомоги учасникам освітнього процесу.

III. Змістова частина

№ з/п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти	Термін проведення	Цільова аудиторія	Відмітка про виконання
1. Психодіагностика				
1.1	Вивчення адаптації здобувачі освіти до навчання в ліцеї (спостереження)	Вересень-жовтень	Здобувачі освіти I курсу	
1.3	Індивідуальна та групова робота	За запитом	Батьки, здобувачів освіти педагоги	
1.4	Вивчення професійних інтересів і нахилів здобувачів освіти за допомогою платформи https://hryoutest.in.ua/	Березень	Здобувачі освіти III курсу	
1.5	Вивчення емоційного стану здобувачів освіти(виявлення випадків насилля в родині)	Листопад Грудень Січень Лютий Березень	I-III курси	
1.6	Виявлення здобувачів освітисхильних до суїциду та наявність депресії	Квітень	I-III курси	
1.7	Оцінка рівня булінгу і ресурсів протистояння цькуванню в закладі освіти	Протягом року	I-III курси	
2. Профілактика				
2.1	<u>Профілактика та виявлення булінгу/кібербулінгу/мобінгу</u> Орієнтовна тематика проведення годин психолога: Як розпізнати добрі та погані стосунки; Як попросити допомогу та бути сміливим, коли тобі ображають; Розпізнавання різних видів булінгу; Не смійся з інших: доброзичливість та допомога у важкі години; Кібербулінг: що це і як захистити себе в Інтернеті?; Як зрозуміти різницю між жартами та насмішками; Насильство в школі: розпізнавання і як протидіяти; Ризики в Інтернеті: порушення особистої безпеки; Розпізнавання "токсичних" онлайн-поведінок; Вплив булінгу на психологічний стан людини; Роль особистої відповідальності в подоланні булінгу та кібербулінгу.	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів педагоги, батьки	
2.2	<u>Профілактика суїцидальної поведінки серед здобувачів освіти і попередження негативних проявів поведінки та збереження здоров'я</u>	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів	

	Орієнтовна тематика проведення годин психолога: Чарівні слова і вчинки, які роблять день кращим; Я — не сам: з ким поговорити, коли сумно; Коли на душі дощ: як справлятися з сумом; Говори! Це важливо: вчимося звертатися по допомогу; Життя має цінність: чому ти важливий; Що робити, коли здається, що тебе не розуміють; Підліткова криза: перехід, а не кінець.		педагоги, батьки	
2.3	<u>Профілактика правопорушень, вживання наркотичних та психотропних речовин серед неповнолітніх</u> Орієнтовна тематика проведення годин психолога: Чесність – найкраща політика; Як уникати конфліктів з однолітками; Мої вчинки і їх наслідки; Правопорушення: міфи і реальність; Ситуації ризику: як діяти правильно; Чи може гра стати злочином? – про агресію і вплив медіа; Кримінальна відповідальність: приклади з життя; Вплив компанії: як не стати співучасником; Ми обираємо здоровий спосіб життя; Казки про здоров'я та безпеку; Шкідливі речовини: міфи та реальність; Твоє тіло – твій вибір: як зберегти здоров'я; Як не стати жертвою впливу компанії; Маніпуляції, реклама та наркоризики: критичне мислення; Альтернатива залежностям — здорове середовище	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів педагоги, батьки	
2.4	<u>Профілактика дитячої безпритульності і бездоглядності</u> Орієнтовна тематика проведення годин психолога: Мій дім – моя фортеця; Друзі та помічники; Емоції та конфлікти; Ризики вулиці; Причини та наслідки безпритульності; Майбутнє без ризиків.	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів педагоги, батьки	
3. Корекційно-розвиткова робота				

3.1	Корекційна робота за результатами діагностики	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів	
4. Навчальна діяльність				
5. Консультативна робота				
5.1	Консультації для батьків, здобувачів освіти, вчителів	За результатами діагностики, за запитом, протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів педагоги, батьки	
5.2	Надання рекомендацій щодо успішної адаптації здобувачі освіти I курсів	1-й тиждень, за запитом	Вчителі, батьки	
5.3	Консультації для внутрішньо переміщених осіб	За запитом		
6. Просвітницько-профілактична робота				
6.1	<u>Психологічний супровід процесу професійного самовизначення здобувачів освіти</u> Орієнтовна тематика проведення годин психолога: <ol style="list-style-type: none"> 1. Хто я? Моє місце у світі професій 2. Мої сильні сторони та ресурси особистості 3. Впевненість у собі: як її розвинути? 4. Самооцінка і мотивація до успіху 5. Як подолати страх помилки і невдачі 6. Емоційний інтелект: розумію себе і інших 7. Як керувати емоціями під час навчання і роботи 8. Стрес і способи його подолання 9. Формування життєвих цінностей сучасного підлітка 10. Психологічна стійкість у складних життєвих ситуаціях 	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів	
6.2	<u>Запобігання та протидії домашнього насильства в закладах освіти</u> Орієнтовна тематика проведення годин психолога: Розуміння сутності насильства <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке насильство: види, ознаки, наслідки 	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Домашнє насильство: як розпізнати проблему 3. Емоційне насильство — невидимий ворог у стосунках 4. Вербальна агресія: сила слова і як вона раниць 5. Насильство серед підлітків: чому це не «жарт» 6. Відповідальність за прояви агресії у сім'ї та колективі 7. Гендерні стереотипи як основа насильницької поведінки 8. Маніпуляції та контроль — психологічні пастки у спілкуванні 9. Як формується коло насильства 10. «Моя сім'я без насильства»: створюємо безпечний простір <p>II. Формування навичок безпечної поведінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як сказати «ні» і захистити себе 2. Межі особистого простору: що є нормою, а що — порушенням 3. Як діяти, якщо ти став(ла) свідком або жертвою насильства 4. Куди звертатися по допомогу: служби підтримки, гарячі лінії 5. Як розпізнати токсичні стосунки 6. Довіра і безпека у спілкуванні з дорослими 7. Правила безпечного спілкування в інтернеті 8. Алгоритм дій у ситуації небезпеки 9. Взаємопідтримка серед однолітків: не мовчи! 10. Як допомогти другові, який переживає насильство 			
6.3	Інформаційна кампанія до Європейського дня проти торгівлі людьми: Поширення буклету «Не стань жертвою торгівлі людьми!»; «Вплив телебачення та Інтернету на молодь»	Жовтень	Здобувачі освіти I-III курсів	
6.4	Виступи на годинах спілкування: <ul style="list-style-type: none"> • «Насильство» «Попередження ВІЛ/СНІД та Венеричних захворювань» • «Протидія торгівлі людьми» Культура спілкування» «Психогігієна дівчини» • «Наркотичній залежності» • «Відкрий себе у цінностях»; • «Розвиток психологічної проникливості»; «Організація роботи з попередження насильства серед здобувачів освіти»; • «Особливі діти!»; 	Протягом року	Здобувачі освіти I-III курсів, педагогічні працівники, батьки	

	<ul style="list-style-type: none"> • «Особливості роботи з обдарованою дитиною»; «Конструктивне вирішення конфліктів»; • Професійне вигорання - це...»; Серед батьків: «Права та обов'язки вашої дитини»; • «Сім'я - це простір без насильства»; «Насильство та його прояви в учнівському середовищі»; «Питання статевого виховання»; • «Загальна характеристика навчальної роботи і поведінки»; • «Допомога першокурснику швидше пристосуватися до нових умов»; • «Виховувати - це значить творити людину»; • «Якщо ваша дитина краде»; • «Сім'я та обдарована дитина». 			
7. Організаційно-методична робота				
7.1	Складання плану роботи на рік	Вересень	Практичний психолог	
7.2	Розробка рекомендацій, пам'яток, буклетів для батьків, педагогів, здобувачів освіти	Протягом року	Практичний психолог	
7.3	Підготовка до проведення тренінгових занять, ділових ігор, тематичних, індивідуальних та групових консультацій, факультативних занять, годин спілкування, виступів на семінарах, пед. нарадах, батьківських зборах, круглих столах	Протягом року	Практичний психолог	
7.4	Самоосвіта, перегляд вебінарів, курси підвищення кваліфікації	Протягом року	Практичний психолог	
7.5	Участь в навчально-методичних семінарах психологів	Протягом року	Практичний психолог	
7.6	Поповнення методичних матеріалів	Протягом року	Практичний психолог	
7.7	Співпраця з місцевими органами влади та громадським самоврядуванням	Протягом року	Практичний психолог	
7.8	Співпраця з Комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр»	Протягом року	Практичний психолог	
7.9	Відвідування уроків, занять, заходів	Протягом року	Практичний психолог	
7.11	Розміщення рекомендацій на сайті закладу, сторінці Фейсбук, кабінеті практичного психолога ліцею	Протягом року	Практичний психолог	